

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de fusie LOM Antwerpen en LOM Oostende-Brugge
 - definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het regeerakkoord voorziet in een fusie van de beide luchthavenontwikkelingsmaatschappijen. De LOM Antwerpen wordt omgevormd tot LOM Vlaanderen, en zal de LOM Oostende-Brugge in algemeenheid overnemen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Voorliggend dossier heeft betrekking op het beleidsveld 'regionale luchthavens'.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse regering besliste op 8 januari 2021 tot bekrachtiging en afkondiging van het decreet dat het decreet wijzigt over het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen, wat betreft de fusie van de luchthavenontwikkelingsmaatschappij (LOM) Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge. Dit wijzigingsdecreet werd op 6 januari 2021 aangenomen door het Vlaams Parlement.

De Vlaamse regering hechtte op 25 juni 2021 haar principiële goedkeuring aan het fusiebesluit. Tevens werd op deze datum (i) het fusievoorstel d.d. 2 juni 2021 vanwege de raden van bestuur van de LOM Oostende-Brugge en de LOM Antwerpen goedgekeurd, (ii) een beslissing genomen over de samenstelling van de raad van bestuur van de LOM Vlaanderen en (iii) de overdracht van rechten en plichten en de erfpacht geregeld.

Op 6 augustus 2021 verleende de Raad van State haar advies op het voorliggende besluit van de Vlaamse Regering. Op basis van dit advies werden de nodige aanpassingen doorgevoerd. Onder punt 2.G worden de concrete aanpassingen verder toegelicht.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In uitvoering van het LOM-LEM decreet d.d. 10 juli 2008 werden de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge opgericht op 6 juni 2014. Beide LOM's zijn naamloze vennootschappen, op- en ingericht als publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen. Op 27 oktober 2014 namen de LOM's hun taak als luchthavenontwikkelingsmaatschappij op en werden de private luchthavenexploitatie maatschappijen (LEM's) verantwoordelijk voor de luchthavenexploitatie.

De statutaire en decretale doelstelling van de beide LOM's is identiek: de duurzame ontwikkeling, de instandhouding en het onderhoud van de infrastructuur van de respectieve regionale luchthaven, en de terbeschikkingstelling van die infrastructuur tegen marktconforme vergoeding aan de LEM's.

In overeenstemming met hun statutaire en decretale doelstelling investeren de LOM's in de basisinfrastructuur, zodat deze blijft voldoen aan alle technische eisen conform de internationale (ICAO) en Europese (EASA) regelgeving.

Het Vlaamse Gewest is meerderheidsaandeelhouder in de beide LOM's en bezit alle aandelen minus 1, dat in bezit is van de Participatiemaatschappij Vlaanderen. Op datum van inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet zal het Vlaamse Gewest het aandeel van de Participatiemaatschappij Vlaanderen in de beide LOM's overkopen. Sinds de inwerkingtreding van het WVV is het immers niet langer vereist dat naamloze vennootschappen minstens twee aandeelhouders kennen. Tussen het Vlaamse Gewest en de Participatiemaatschappij Vlaanderen werd reeds een koop-verkoopovereenkomst ter zake gesloten.

In haar regeerakkoord 2019-2024 (p. 213) stelt de Vlaamse regering dat "*alles m.b.t. vervoer en infrastructuur van en in de lucht met name de beide LOM's zo snel mogelijk wordt gefuseerd*". Dit voornemen werd bevestigd in de Beleidsnota 2019-2024 voor Mobiliteit en Openbare Werken.

B. VOORDELEN VAN DE FUSIE

De LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge hebben hun activiteit aangevat op 27 oktober 2014 en zijn inmiddels ruim 6 jaar actief. Beide LOM's werken zeer nauw samen, zo worden de uitvoerende functies (gedelegeerd bestuurder en secretaris) bekleed door dezelfde mensen van het departement Mobiliteit en Openbare Werken en wordt de werking van beide LOM's ondersteund door de afdeling Maritieme Toegang van het departement. Een analyse van Audit Vlaanderen (2017) over de werking van beide LOM's resulteerde in een positief rapport zonder aanbevelingen.

Gezien de zeer intense samenwerking tussen beide LOM's als erg wenselijk wordt beschouwd en het rechtskader quasi identiek is (publieke opdracht, statuten van de vennootschappen,...) wordt er voor geopteerd om deze samenwerking te formaliseren in de beheersstructuur. Beide LOM's zullen fusioneren tot één "LOM Vlaanderen", die belast wordt met de opvolging van alle infrastructuurwerken op de beide luchthavens.

Volgende voordelen van de fusie worden geïdentificeerd:

- Beslissingsprocedures voor beide LOM's zullen gezamenlijk doorlopen worden, waardoor een grotere efficiëntie in het besluitvormingsproces behaald wordt (zowel bij de Raad van Bestuur als bij de Algemene Vergadering);
- In contacten met externen (stakeholders, regelgevende overheden,...) kan de LOM Vlaanderen met 1 stem spreken. Op die manier laat de fusie toe om als LOM een grotere impact te hebben.
- Een vergroting van de schaal zal de LOM in staat stellen om beter om te gaan met de stijgende complexiteit en competitiviteit binnen de luchthaven- en luchtvaartsector;
- Beide LOM's worden met een aantal identieke kosten geconfronteerd (externe accountant, bedrijfsrevisor, bestuurdersvergoedingen, verzekering bestuurdersaansprakelijkheid,...). Een deel van deze kosten zal vermeden worden binnen de gefusioneerde LOM.

C. MODALITEITEN VAN DE FUSIE

De fusie van beide entiteiten wordt gerealiseerd middels een fusie door overneming, zoals bedoeld in artikel 12:2 van het wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019. Hierbij wordt de LOM Oostende-Brugge overgenomen door de LOM Antwerpen, die wordt hernoemd tot LOM Vlaanderen. Ingevolge de fusie zal de LOM Oostende-Brugge ontbonden worden zonder vereffening en worden alle rechten en plichten van de LOM Oostende-Brugge overgedragen naar de LOM Vlaanderen.

De keuze voor de LOM Antwerpen als overnemende entiteit en de LOM Oostende-Brugge als over te nemen entiteit werd gemaakt op basis van praktische overwegingen. De LOM Antwerpen heeft meer juridische relaties en lopende geschillen dan de LOM Oostende-Brugge, waardoor een overdracht van de LOM Oostende-Brugge naar de LOM Antwerpen (nadien: LOM Vlaanderen) administratief makkelijker doorgevoerd kon worden dan een overdracht van de LOM Antwerpen naar de LOM Oostende-Brugge.

D. INWERKINGTREDING WIJZIGINGSDECREET

Het wijzigingsdecreet werd op 6 januari 2021 aangenomen door het Vlaams Parlement en op 8 januari 2021 bekrachtigd door de Vlaamse regering.

Conform artikel 53 van het wijzigingsdecreet treden artikel 3 tot en met 52 in werking op een datum die de Vlaamse regering vaststelt en uiterlijk op 1 januari 2022. Op deze datum wordt de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge voltrokken;

Aan de Vlaamse regering wordt voorgesteld om deze datum vast te stellen op 15 september 2021.

E. FUSIEVOORSTEL

Het fusievoorstel werd reeds definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering bij de beslissing d.d. 25 juni 2021.

De fusieakte wordt, onder voorbehoud van een eventuele wijziging van de reeds vastgelegde afspraak, verleden op 24 september 2021, vanaf deze datum is de fusie juridisch gerealiseerd en is ze tegenstelbaar aan derden.

F. STATUTEN LOM VLAANDEREN

De statuten van de LOM Antwerpen, die in essentie identiek zijn aan de statuten van de LOM Oostende-Brugge, worden gewijzigd. Deze wijzigingen betreffen:

- de naamsverandering van LOM Antwerpen naar LOM Vlaanderen;
- de wijziging van het doel van de LOM Antwerpen, die tevens belast wordt met het beheer en de instandhouding van de infrastructuur op de Luchthaven Oostende-Brugge evenals de terbeschikkingstelling van deze infrastructuur aan de LEM Oostende-Brugge;
- de wijzigingen ingevolge het wijzigingsdecreet;
- de wijzigingen ingevolge het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (ter vervanging van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003);
- de wijzigingen ingevolge het nieuwe Wetboek van Venootschappen en Verenigingen.

De gecoördineerde statuten van de LOM Vlaanderen gaan in bijlage bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

G. DEFINITIEVE GOEDKEURING FUSIEBESLUIT

Het fusiebesluit werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 25 juni 2021. Op 6 augustus 2021 verleende de Raad van State haar advies, dit advies is toegevoegd in bijlage 1.

De Raad van State oordeelt dat de aanpassingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 'tot vaststelling van de luchthaveninfrastructuur en de daaraan verbonden goederen, rechten en verplichtingen die door het Vlaamse Gewest worden ingebracht in de LOM Antwerpen' en van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 'tot vaststelling van de luchthaveninfrastructuur en de daaraan verbonden goederen, rechten en verplichtingen die door het Vlaamse Gewest worden ingebracht in de LOM Oostende-Brugge' geen reglementaire besluiten zijn. Deze bepalingen zijn bijgevolg niet onderworpen aan het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, en werden geschrapt in het Besluit van de Vlaamse Regering dat ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Op vraag van de Raad van State werd de rubriek "Rechtsgronden" meer in detail uitgewerkt.

Tenslotte werd de datum van inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet, alsmede de datum van inwerkingtreding van het Besluit van de Vlaamse Regering, aangepast naar 15 september 2021.

De Vlaamse regering wordt verzocht het aangepaste fusiebesluit, zoals toegevoegd in bijlage 2, definitief goed te keuren met de gecoördineerde statuten van de LOM Vlaanderen in bijlage.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggende beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

Na realisatie van de fusie van de beide LOM's zal er een beperkt gunstige impact zijn, aangezien de werkingskosten van de gefusioneerde LOM Vlaanderen omwille van schaalvoordelen lager zullen zijn dan de gezamenlijke werkingskosten van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge.

De werkingskosten worden betoelaagd door het Vlaamse Gewest, en aangerekend op begrotingsartikels MB0-1MDH2DX-IS (werkingstoelage LOM Oostende-Brugge) en MB0-1MDH2DY-IS (werkingstoelage LOM Antwerpen). Bij de BO2020 bedragen deze toelagen (voor beide LOM's samen) 224 k EUR. Er wordt ingeschat dat deze werkingstoelage met 10% kan dalen na de fusie van de LOM's.

B. ESR-TOETS

Cf. supra.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De beslissing heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De beslissing heeft geen impact op lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering volgt publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Vervolgens wordt de fusieakte, onder voorbehoud van een eventuele wijziging van de eerder vastgelegde afspraak, op 24 september 2021 verleden voor de notaris. Na het verlijden van deze akte is de fusie gerealiseerd, en zal de LOM Vlaanderen haar taak als beheerder van de luchthavens Antwerpen en Oostende-Brugge opnemen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge;
2. de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken te gelasten het goedgekeurde besluit te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad;

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen:

1. Advies Raad van State d.d. 6 augustus 2021
2. Het definitief goed te keuren besluit van de Vlaamse Regering over de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge
3. Bijlage bij het ontwerp besluit van de Vlaamse Regering: Gecoördineerde statuten LOM Vlaanderen